

Har sfi-volymerna bottnat? Behövs svenska för invandrare som utbildning fortfarande? Migrationen till Sverige har minskat drastiskt sedan 2016 vilket gett en naturlig minskning av behovet och efterfrågan på sfi-utbildning. Det finns visserligen andra faktorer som påverkar skälen för de invandrare som *redan lever här* att välja eller välja bort sfi-studier, men utan invandring krymper målgruppen för sfi stadigt. Tidöpartierna har haft som uttalad ambition att reducera migrationen till Sverige och det har man lyckats väl med. För att minska migrationen använder man två typer av verktyg: lagstiftning som gör det svårare att få uppehållstillstånd i Sverige, samt lagstiftning som gör det mindre attraktivt att som migrant välja Sverige som land. En åtgärd som kan sägas tillhöra båda kategorierna är regleringen av uppehållstillstånd. Redan 2016 ändrades inriktningen, och *tillfälliga* uppehållstillstånd gjordes till standard, även om *permanent*a uppehållstillstånd fortfarande var möjligt. Detta bedöms ha haft stor effekt, de permanenta uppehållstillstånden som fram till 2015 var utgångspunkten bidrog till att göra Sverige till förstahandsvalet för många migranter. Nu i början av april presenterade utredningen med smeknamnet *miniminivåutredningen* sina förslag på hur Sverige ska kunna ha en så restriktiv migrationspolitik som möjligt, utan att bryta mot EU:s regler. Utredningen presenterar där förslaget att permanenta uppehållstillstånd helt ska upphöra. Om förslaget röstas igenom är det troligt att invandringen till Sverige minskar ytterligare. Och därmed behovet av svenska för invandrare.

Massflyktsdirektivet löper ut i mars 2026. I Migrationsverkets nya prognos görs antagandet att hälften av de ca 43 000 ukrainska flyktingar som vistas här under massflyktsdirektivet då väljer att söka asyl i Sverige istället. Något förvånande väntar sig Migrationsverket att **ytterst få av dessa kommer att beviljas asyl** (nästan ingen av dem som hittills prövats har ansetts uppfylla kriterierna för asyl). Enligt ett sådant scenario sker en återflytt till Ukraina för en överväldigande majoritet av de ukrainska flyktingar som idag vistas, arbetar och studerar i Sverige. I ett alternativt scenario förlängs massflyktsdirektivet ytterligare ett år, i vilket fall den beskrivna utvecklingen skjuts fram ett år i tiden.

När *vårändringsbudgeten* presenterades i sin helhet 15 april var det mesta känt sedan tidigare (se mars månads omvärldsrapport). Men den *vårproposition* som flankerar budgeten innehöll ett par nya och välkomna besked. Till exempel aviserar regeringen att man avser att öka ersättningsnivåerna för statsbidrag för regionalt yrkesvux. Detta var ett förslag i den så kallade *Yrkesvuxutredningen* som kom för ett drygt år sedan, ersättningen föreslogs där höjas med 20 procent för att därefter räknas upp löpande enligt skolindex.

Arbetsförmedlingen säger sig nu ha hittat ett antal åtgärder att vidta för att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning. Med anledning av detta skriver man upp volymprognosen för 2025 och 2026 rejält. För 2025 motsvarar ökningen ca 10 procent, för 2026 drygt 25 procent.

Mer om detta och annat kan du läsa längre ner i rapporten. Klicka på de **feta rubrikerna/länkarna**. Den text som finns under "**Kommentar**" är vår egen, all annan text är hämtad från publika källor.

Har du frågor eller synpunkter kring innehållet i denna rapport, tveka inte att kontakta ola.johansson@academedia.se

POLITIK OCH REFORMER

REGERINGEN.SE, 29 APR

En vårbudget för att stötta ekonomin och öka tryggheten

I dag överlämnas vårbudgeten, det vill säga 2025 års ekonomiska vårproposition och vårändringsbudgeten för 2025, till riksdagen.

Bifogade filer

[Vrändringsbudgeten-fr-2025.pdf](#)

Kommentar

I *vårändringsbudgeten* föreslår regeringen ändringar av den budget för 2025 som beslutades i slutet av 2024. Det rör sig ofta om ytterligare satsningar, men neddragningar förekommer. Vi kände redan till de ökade satsningar på yrkesvux och yrkeshögskola som finns i vårändringspropositionen.

I den betydligt mer omfattningsrika *vårpropositionen* meddelar regeringen ”förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Riktlinjernas syfte är att ange politikens inriktning inför budgetpropositionen för 2026”. Förslagen i vårpropositionen är alltså inte skarpa utan ska ses som ett slags inriktning för kommande års budget. Här finns flera intressanta förslag:

- Regeringen avser att höja ersättningsnivåerna för statsbidrag för regionalt yrkesvux. Detta är pengar som går till kommunerna, inte till leverantörerna. Men det kan inte uteslutas att kommunerna kan komma att höja ersättningen till leverantörerna som en konsekvens (åtminstone i avtal med fast ersättning). Men den effekten av de höjda ersättningsnivåerna som vi hoppas mest på är kanske att kommunerna nu kommer att anse sig ha råd att köpa mer yrkesutbildning än man gör idag.
- Pilotverksamheten med Nationell yrkesutbildning ska förlängas till och med 2028 (se nästa nyhet).

I filen som finns bifogad regeringens meddelande ovan finns en sammanställning över samtliga anslag i vårbudgeten med relevans för oss.

MYH.SE, 15 APR

Regeringen förlänger NY-pilot

När vårpropositionen presenterades tidigare idag kom även det efterfrågade beskedet att pilotverksamheten nationell yrkesutbildning förlängs till och med 2028.

REGERINGEN.SE, 15 APR

Nytt professionsprogram för lärare och rektorer ska göra yrkena mer attraktiva

Svensk skola behöver ett nationellt och kvalitetssäkrat system för kompetensutveckling. Därför har regeringen nu beslutat om ett nytt professionsprogram för lärare, forskollärare och rektorer.

MYH.SE, 15 APR

Frågor och svar om budgetsatsningen på YH-kurser

Idag presenterade regeringen vårändringsbudgeten och därmed även förutsättningarna för den satsning på YH-kurser som kommer ge myndigheten möjligheten att bevilja fler ansökningar avseende kurser, vil...

REGERINGEN.SE, 30 APR

Utmönstring av permanent uppehållstillstånd

Regeringen har tagit emot ett delbetänkande från Miniminivåutredningen. Utredningen föreslår bland annat en ny ordning där skyddsbehövande endast ska få tidsbegränsade uppehållstillstånd och att möjligheten till permanenta uppehållstillstånd tas bort för vissa grupper.

REDIR.OPOINT.COM, 23 APR

"En AI-strategi blir snabbt inaktuell"

Om regeringen skulle göra en AI-plan för skolan hade den varit överspelad när den gick mot tryckning.

Kommentar: En ganska raljant opinionstext som pekar på det omöjliga i att på central nivå anta långsiktiga strategier för ett så komplext och rörligt fenomen som AI. Författaren, forskare på Ration, vill sätta Skolverket på åskådarplats och låta experimenterandet med AI ske ute i skolorna.

DN, 30 APR

Rapport: Här är jobben som kan ersättas av AI

Många tjänstemän riskerar att stå sysslösa när AI-verktygen tar över deras arbetsuppgifter. I en ny rapport pekar arbetsgivarorganisationen Almega ut yrkesgrupperna som påverkas mest av teknologin. – Om några år kommer vi nog att börja se jobb försvinna, säger chefsekonomen Patrick Joyce.

Bifogade filer

[Jobb-som-pverkas-av-AI---DN.se.pdf](#)

Kommentar: Artikeln nås genom bifogad fil ovan. Almegas rapport nås i sin helhet [här](#).

DEMOGRAFI OCH MAKRO

MYH.SE, 30 APR

Fortsatt stort behov av kompetens av behov på energiområdet

Under det senaste året har söktrycket ökat på yrkeshögskoleutbildningarna inom energiområdet. Och behovet av kompetens har inte minskat – tvärtom, enligt en ny områdesanalys från Myndigheten för yrkeshögskolan.

MYH.SE, 30 APR

Fortsatta volymökningar inom Yrkeshögskolan - kurser växer kraftigt

Inom yrkeshögskolan syns tydliga volymökningar över tid i merparten av statistiken som redovisas, framför allt i samband med den expansion som inleddes 2018. För program inom yrkeshögskolan har det över tid skett volymökningar av bland annat utbildningsomgångar, platser, behöriga sökande och studerande. Samtidigt har examensgraden minskat successivt under flera år. Denna minskning ser nu ut att ha avstannat då examensgraden 2023 ökade marginellt jämfört med året innan.

ARBETSFORMEDLINGEN.SE, 15 APR

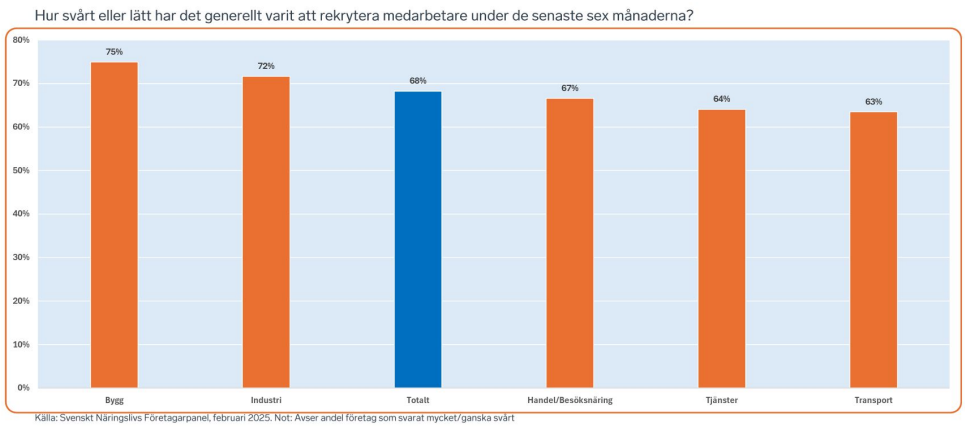
Endast en av fyra som varslas blir arbetslös

Långt ifrån alla varsel om uppsägning leder till arbetslöshet. Endast en av fyra varslade har inom ett halvår skrivit in sig som arbetslös på Arbetsförmedlingen, visar en ny rapport.

TN.SE, 30 APR

Nya siffror: Akut brist på yrkesutbildade trots lågkonjunktur

Trots lågkonjunkturen brottas svenska företag med akut brist på yrkesutbildad arbetskraft, särskilt inom bygg, industri och transport. Sju av tio företag har svårt att rekrytera, visar nya siffror från Svenskt Näringsliv.

MIGRATIONSVERKET.SE, 30 APR

Färre skyddssökande från Ukraina - bedömning om antal asylsökande ligger fast

– Vårt huvudscenario är nu att cirka 9 000 personer från Ukraina söker skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet under 2025. Det är 3 000 färre än bedömningen i föregående prognos, säger Eric Ramstedt, planeringsdirektör på Migrationsverket.

Den 1 april 2025 trädde förändrade preskriptionsregler i kraft, som innebär att den som fått avslag på sin asylansökan inte kan lämna in en ny ansökan förrän tidigast fem år efter att personen lämnat Sverige i enlighet med sitt beslut.* I föregående prognos bedömde Migrationsverket att förändringen skulle leda till att färre personer ansöker om asyl på nytt efter att deras avslagsbeslut preskriberats. Prognosen för antalet asylsökande 2025 skrevs därför ner till 7 000 personer och den bedömningen kvarstår i den nya prognosen.

UPPHANDLING

EGEN, 29 APR

Ansökan yrkesvux 2026 stängd - samtliga medel sökta

Ansökningsomgången för statsbidrag till regionalt yrkesvux för 2026 stängde 1 april. Kommunerna har sökt statsbidrag om sammanlagt drygt 4,1 miljarder kronor. I statsbudgeten för 2025 föreslås drygt 3,5 miljarder kronor för 2026, vilket skulle innebära ett översök på ca 550 mnkr. De slutgiltiga anslagen för 2026 bestäms dock först i och med höstens budgetproposition för 2026.

[Här](#) kan du läsa mer om sökomgången, och i den bifogade filen ser du hur mycket varje kommungrupp har ansökt om. När Skolverket beslutat om beviljanden kommer vi att här redovisa detta tillsammans med en jämförelse med föregående år.

Prognos för utbetalningar april 2025

Osäkerheten på arbetsmarknaden är fortsatt stor och det finns en risk att lågkonjunktoren förlängs på grund av världsläget. En svag konjunktur och arbetsmarknad har gjort att fler personer kommit längre ifrån arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen håller än så länge fast vid sin tidigare bedömning att arbetslösheten når sin kulmen under det första halvåret 2025, för att sedan minska gradvis.

Kommentar: Utgiftsprognosen innehåller ett mycket välkommet trendbrott. Efter en längre tids kontinuerliga nedskrivningar av prognosen för antal deltagare i arbetsmarknadsutbildning (AUB) höjer Arbetsförmedlingen nu påtagligt sina antaganden för kommande år (se diagram ovan). Förklaringen står i att finna i regeringens regleringsbrev till myndigheten, där AF fick i uppdrag att utreda varför man inte förmår köpa mer arbetsmarknadsutbildning, trots att detta varit ett uttalat önskemål från regeringen i flera år. AF säger sig nu ha hittat åtgärder att vidta för öka volymerna inom AUB och det är utifrån antagandet att dessa åtgärder når framgång man nu höjer prognosen rejält.

KONKURRENTER

Mikromeriter – ett nytt sätt att visa sin kompetens

Som ingenjör kommer du under yrkeslivet behöva fortsätta fylla på med nya kunskaper och visa upp dina kompetenser. Det är här mikromeriter kommer in i bilden.

Kommentar:

Mikromeriter är ett led i EU:s strategi för livslångt lärande och har fått växande uppmärksamhet under senare år. Tänkbara användningsområden som nämnts är:

- För att certifiera delar av en YH-utbildning, vilket ger studenter möjlighet att få intyg på specifika färdigheter innan hela utbildningen är slutförd,
- Ökad flexibilitet i utbildningsutbudet, där studenter kan välja att skaffa sig riktade kompetenser för snabbare anställningsbarhet.
- Studerande inom komvux eller YH som har arbetslivserfarenhet eller tidigare utbildning kan få dessa delar validerade och intygade som mikromeriter, vilket kan effektivisera utbildningsinsatsen.
- Stöd för yrkesväxling och omskolning - dokumentera kompetenser och identifiera utvecklingsområden.

Academedia

support@nobicon.se, +46 (0)90 14 42 70

Gå till portalen
Avsluta prenumeration

Läs villkor och information om behandling av personuppgifter